

Jaarplan 2023-2024 Covidirectie PDCZ – onderwerpen: terugblik 2023 en beleidsprioriteiten 2024

Terugblik 2023

Algemeen

De regeling voor het kosteloos verstrekken van zelftesten aan sociale minima en medisch kwetsbaren is eind 2023 verlopen en daarmee is de uitgifte van zelftesten aan deze doelgroepen gestopt. Per 1 september 2023 is de Dienst Testen (DT) beëindigd als organisatie en de overgebleven taken zijn overgedragen aan PDCV en PDCIC. De overgedragen taken zijn o.a. de afwikkeling van de lopende geschillen, de vernietiging van de noodvoorraad en de voorraad zelftesten en de afkoop van contracten met zelftestaanbieders. Verder is per 1 juli 2023 de wettelijke grondslag voor uitgeven van DCC's vervallen en het uitgeven van DCC's per die datum stopgezet. Tot 31 december 2023 konden burgers nog bij hun vaccinatiegegevens via de CoronaCheck-app.

Er lopen nog verschillende geschillen in het kader van de afwikkeling van overeenkomsten en contracten die zijn aangegaan met aanbieders van bijv. coronatesten of testapparatuur. Hier zullen in 2024 nog werkzaamheden op plaatsvinden door de betrokken beleidsmedewerkers van PDCV.

PDCV houdt op 1 juni 2024 op te bestaan. Voor alle activiteiten van PDCV geldt dat zij of voor die tijd zijn afgerond, of worden overgenomen door de nieuw op te richten directie IZB. De medewerkers die op deze dossiers werkzaam zijn, volgen hun werk en nemen hun kennis en ervaring mee naar de directie IZB.

Uitvoering vaccinatieprogramma

Het RIVM voert de regie op het vaccinatieprogramma en is verantwoordelijk voor de opslag en distributie van vaccins, het opstellen van uitvoeringsrichtlijnen, het uitnodigen van 60+ers en per 1 september ook voor de aankoop van vaccins. Ook de publiekscommunicatie gaat in 2024 over naar het RIVM. De selectie en doorverwijzing van de medisch hoogrisicogroepen is gedaan door medisch-specialisten werkzaam in ziekenhuizen. Verloskundigen en gynaecologen verwijzen zwangeren door. De monitoring van bijwerkingen door het Lareb liep door in 2023 en is verder geïntensiveerd.

Tot 1 juli 2023 was de LCCB verantwoordelijk voor de uitvoeringscoördinatie van het COVID-19 vaccinatieprogramma bij de GGD'en en de gezamenlijke IV/ICT van de GGD'en. In 2024 zal er nog verantwoording plaatsvinden over de door de LCCB uitgevoerde activiteiten. Deze taken zijn grotendeels overgenomen door de GGD GHOR, die hiervoor een subsidie heeft ontvangen.

Vaccins

In het voorjaar 2023 hebben onderhandelingen plaatsgevonden om het aantal nog af te nemen doseringen vaccin van BioNTech/Pfizer te reduceren en te spreiden over 2023-2026. De

verantwoordelijkheid voor de aankoop van vaccins is per 1 september 2023 overgegaan naar het RIVM. De verantwoordelijkheid voor de besluitvorming rondom aankoop blijft bij VWS en zal in 2024 worden belegd bij de op te richten directie IZB waarbij de samenstelling van de vaccinportefeuille wordt vastgesteld op basis van adviezen. Uitgangspunt blijft dat de vaccinportefeuille naast mRNA vaccins ook minimaal een eiwitvaccin bevat.

Beleidsprioriteiten 2024

GGD'en

De Gezondheidsraad heeft geadviseerd de risicogroepen jaarlijks te vaccineren met de nieuwste vaccins om ernstige ziekte en sterfte door COVID-19 te minimaliseren. In 2024 zal besluitvorming plaats moeten over (financiering van) een structureel vaccinatieprogramma tegen COVID-19 en zal wederom een vaccinatieronde moeten worden uitgevoerd. De verwachting is dat het inrichten van een structureel programma zal betekenen dat de kosten per vaccinatieronde significant zullen dalen. Bij de organisatie van deze ronde zullen de eerder geleerde lessen, inclusief die uit de najaarsronde 2023, gebruikt worden om de uitvoering te optimaliseren. Denk bijvoorbeeld aan de opgedane kennis over proactief uitnodigen.

GGD-GHOR

In 2024 is het doel om de lessen van COVID-19 duurzaam in te bedden in het publieke gezondheidslandschap. In dat kader wordt gewerkt aan de afbouw van de COVID-19 specifieke IV/ICT producten en de opbouw van een duurzame en meer robuuste IV-infrastructuur. De GGD GHOR zal in 2024 hiervoor via een subsidieregeling gefinancierd worden. Daarnaast zal er monitoring plaatsvinden door VWS op deze subsidie. Aanvullend zal er in het voorjaar van 2024 waarschijnlijk een herziening plaatsvinden t.b.v. financiering van de vaccinatiecampagne in het najaar van 2024. Tot slot zal er begin 2024 verantwoording afgelegd worden voor de gesubsidieerde activiteiten van 2023. Daarbij zal de taak-, rol- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen RIVM en GGD GHOR tegen het licht worden gehouden. Het RIVM zal haar wettelijke taak als regievoerder blijven vervullen. De monitoring van het programma door Lareb zou ook structureel vormgegeven moeten worden.

Vaccins

Uitgaande van één najaarscampagne per jaar en het hele jaar door vaccineren van medisch hoogrisicogroepen en zwangeren zijn er 4,1 miljoen additionele vaccins nodig in de periode t/m 2026 om deze groepen van een vaccin te voorzien. Gemiddeld 1,5 miljoen vaccins per jaar in 2024-2026.

Jaarplan 2023-2024 Covidirectie PDCZ – onderwerpen: terugblik 2023 en beleidsprioriteiten 2024

Algemeen

Sinds de oprichting van PDCZ in april 2022 zijn verschillende klussen succesvol afgerond. Denk hierbij aan het meerjarenprogramma onderzoek en expertisenetwerk Post-Covid, de lange termijn plannen Oekraïne, opdrachtgeverschap, contractering en repatriëringen in het kader van Medevac, de implementatie van het rapport-Velzel, de afwikkeling van de crisisregelingen, het oplossen van complexe casuïstiek, de subsidieverlening Rode Kruis en de grotendeels voltooide afbouw van de noodvoorraad.

Per 1 juni 2024 houdt PDCZ op te bestaan. Taken die na die datum structureel dan wel tijdelijk doorgaan zullen worden ondergebracht bij bestaande directies, of bij de nieuw op te richten directie Infectieziektebestrijding (IZB). De crisisregelingen gaan al eerder (naar verwachting op 1 januari 2024) over naar de directie FEZ. Daarnaast worden verschillende werkzaamheden voor 1 juni 2024 afgerond. Voor PDCZ staan de eerste 5 maanden van 2024 daarom in het teken van overdracht, borging en beëindiging.

Inhoudelijk heeft PDCZ daarbij de volgende prioriteiten:

- Voortzetting aanpak post Covid. Met het meerjarenprogramma onderzoek en expertisenetwerk is de koers voor de komende tijd uitgezet. Onze ambitie is om in contact met het zorgveld, patiëntengroepen en andere departementen te blijven zoeken naar mogelijke verbeteringen van de bestaande aanpak. Verder willen we in aanloop naar de vorming van de nieuwe directie IZB met PG verkennen hoe we binnen VWS kunnen komen tot een gestroomlijnde aanpak voor verschillende post-infectieuze aandoeningen (zoals Post-Covid, Q koorts en Lyme).
- Voortzetting (coördinatie) aanpak Oekraïne en Medevac; wederopbouw, verblijfstatusvraagstuk en aansluiten JenV-beleid op zorgstelsels vragen blijvend aandacht. Op Europees niveau wordt Medevac uitgebreid met repatriëring.
- Voorbereiding CEG Code Rood en regie & sturing voor een nieuw kabinet. De ambtelijke voorbereidingen voor deze onderwerpen wordt voortgezet. De verdere aanpak zal vervolgens in de steigers worden gezet na het aantreden van de nieuwe bewindspersonen. Omdat PDCZ ophoudt te bestaan, is het zaak dat deze onderwerpen een plek krijgen elders binnen DGCZ.
- Afbouw noodvoorraad. Door een mislukte aanbesteding bij bureau LCH heeft de afwikkeling van de noodvoorraad ca. een half jaar vertraging opgelopen. Streven is een en ander voor beëindiging PDCZ af te wikkelen en de afbouw terug over te dragen aan GMT. Per 1 januari 2024 gaat de *financiële* verantwoordelijkheid al over naar GMT.

Daarnaast richten we onze aandacht op een zorgvuldige afbouw van de directie. Het belangrijkste daarin is zorg voor de medewerkers, zodat er voor hen vanaf 1 juni 2024 een helder perspectief is. Voor het overgrote deel van de PDCZ-ers geldt dat zij functievoller op hun taak zijn. We maken met de landingsplekken afspraken over een 'warme' overdracht, waardoor medewerkers alvast kennis kunnen maken met hun toekomstige collega's. Vraag is natuurlijk ook of medewerkers wel mee willen naar de landingsplek of dat ze andere wensen hebben. Daarover blijven we het gesprek voeren en zullen we waar nodig acties in gang zetten om medewerkers naar werk elders te begeleiden.

Verschillende medewerkers zijn al overgestapt naar andere directies binnen VWS, ministeries of werkgevers buiten de Rijksoverheid, omdat ze hun toekomst elders zien. Ook richting 1 juni 2024 verwachten we nog uitstroom van collega's, al was het maar omdat een deel van de PDCZ-ers is ingeleend van de andere programmadirecties. Dat betekent dat we voortdurend in de gaten moeten houden of we met een krimpende directie het nog resterende werk aan kunnen. Waar zich knelpunten voordoen, zullen we in overleg met de DGCZ en/of landingsplekken keuzes maken (bijv. collega's van andere directies bijschakelen, (de)prioriteren, vervroegd overdragen). In het kader van de afbouw zijn tot slot een goede inhoudelijke en financiële overdracht/afronding en archivering speerpunten. Hieraan wordt in overleg met de SSO van de programmadirecties en de landingsplekken vorm gegeven.

Terugblik 2023

1. Nationale Rode Kruis

NRK heeft in 2022 bij VWS de subsidieaanvraag "*Een solide basis om te kunnen opschalen bij een (gezondheids-)crisis*" ingediend met een omvang van 5.1.1c euro. De aanvraag betrof een veelheid aan activiteiten die zich uitstrekken over verschillende VWS-domeinen en beperkte zich niet alleen tot inzet bij een gezondheidscrisis. Gelet op deze reikwijdte van de subsidieaanvraag heeft PDCZ bij de beoordeling van de subsidieaanvraag een VWS-brede inventarisatie uitgevoerd om vast te stellen welke onderdelen van de door NRK voorgestelde activiteiten aansluiten op de beleidsdoelen van VWS.

PDCZ heeft als resultaat hiervan in juli 2023 middels een beschikking het NRK een subsidie van 5.1.2b toegekend voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2028. Hiermee is de het subsidieverzoek deels gehonoreerd. Na verzending van de beschikking heeft PDCZ het NRK-dossier aan DMO overdragen. De (meerjarig) gereserveerde middelen hiervoor van € 5.1.2b zijn overgeheveld van de begroting van PDCZ naar de begroting van DMO.

2. COZO

Voor COZO 2022 was €45 miljoen programmaged beschikbaar. Er is in totaal voor bijna € 5.1.1c subsidie aangevraagd. In de vaststellingsfase is voor 5.1.2b aan subsidie toegekend. Hiermee zijn 1.097 banen gefinancierd. De overige aanvragen zijn of (deels) afgewezen, buiten behandeling gesteld of ingetrokken. Behandeling van de bezwaarfase vindt thans plaats door WJZ,

hetgeen tot gevolg kan hebben dat de hoogte van de in de vaststellingsfase toegekende subsidie omhoog wordt bijgesteld.

3. *Post-covid onderzoek (2024-2026: 8,5 mln per jaar)*

Op 1 juni 2023 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de inzet mbt het dossier post-COVID en de middelen die daarmee gepaard gaan. Zo is onder meer aangekondigd dat er een meerjarenprogramma onderzoek en kennisdeling post-COVID wordt opgericht, gericht op het vergroten en delen van kennis en expertise rondom post-COVID.

Het onderzoeksprogramma wat onderdeel is van het meerjarenprogramma volgt uit de kennisagenda waarvoor MVWS in maart 2023 opdracht heeft gegeven. Er is voor het meerjarenprogramma in totaal €32,25 miljoen beschikbaar gemaakt in de periode 2023 tot en met 2026. Met de voorjaarsbesluitvorming is € 27,25 miljoen vrijgemaakt. Daarnaast is € 5.1.2b afkomstig vanuit resterende middelen die bestemd waren voor het COVID-19 programma en andere programma's van ZonMw.

4. *Centrale regie en sturing*

In 2023 is er een start gemaakt met de verkenning van de (wettelijke) (on)mogelijkheden om te komen tot meer centrale regie en sturing in het zorgstelsel. Aanleiding tot deze verkenning vloeide voort uit verschillende aanbevelingen, vanuit bijvoorbeeld de OVV en het Expertteam Covid (rapport Velzel) van juni 2022. De verkenning wordt in de loop van dit jaar afgerond en e.e.a. wordt verder voorbereid ten behoeve van een nieuw kabinet.

5. *Noodvoorraad CIBG/LCH (0 mln 2024, doorlopende kosten gedekt door GMT)*

Bureau LCH van het CIBG bouwt in opdracht van PDCZ de noodvoorraad medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen af. Uitgangspunt daarbij is dat deze voorraad voor 1 januari 2024 wordt afgebouwd naar "0" door middel van de goederenexitstrategie (verkopen, doneren en duurzaam verwerken). Twee aanbestedingsrondes verliepen succesvol, de derde en daarmee laatste deels niet. Als gevolg hiervan zal de noodvoorraad niet volledig zijn afgebouwd per 1 januari 2024. PDCZ zal in 2023 een besluit voorleggen aan de SG gericht op het alsnog duurzaam verwerken van deze resterende voorraad.

Dit besluit zal naar verwachting:

- A. een nieuwe aanbesteding voor duurzame verwerking voorstellen;
- B. een verlenging van de opslag behelzen, waarschijnlijk doorlopend tot juli 2024;
- C. een verlenging van de logistieke en administratieve dienstverlening vergen, doorlopend tot juli 2024;
- D. een verlenging vergen van de inzet van LCH tot juli 2024.

B en C bevatten een risico op onrechtmatigheid. Het besluit dat aan de SG zal worden voorgelegd zal zodoende vergezeld gaan met afwijkingsnota's. Naast de opgelopen vertraging, heeft in 2023 een overschrijding plaatsgevonden van de overeenkomsten met logistieke dienstverleners. Deze overeenkomstig zijn eerder als onrechtmatig beoordeeld. Voor deze onrechtmatigheden is eerder een akkoord gekregen van de minister.

Bij een van deze logistieke dienstverleners (AG Logistics) is de onrechtmatige verplichting overschreden met een verwacht bedrag van ca. 5.1.1c

Hiervoor zijn 2 oorzaken:

- o de magazijnen bij een van de logistieke dienstverleners moesten uiterlijk 1 juli '23 leeg zijn. Dit heeft tot een verhuizing en extra opslag van ca. 5.1.1c extra pallets bij AG Logistics
- o door de mislukte aanbesteding voor duurzame verwerking verwacht LCH dat eind 2023 nog ca. 5.1.1c pallets in opslag staan bij AG Logistics.

6. Bonusregeling (18,7 miljoen 2024, uitvoeringskosten 2,5 miljoen 2024)

In 2023 vindt verantwoording plaats van het laatste deel subsidies dat is toegekend onder de bonusregeling aan zorgaanbieders. Dit betreft ca.€ 264 mln. aan verleend subsidiegeld. Dit proces is naar verwachting in november 2023 afgerond. Daarna vindt behandeling van mogelijk bezwaar en beroep plaats door WJZ dat doorloopt tot in ieder geval 2024.

Daarnaast is in 2023 ingezet op het alsnog beschikbaar stellen van de bonus aan zorgverleners die werkzaamheden in covid tijd hebben verricht aan budgethouders bekostigd uit een pgb Zorgverzekeringswet. Vanwege vraagstukken op het gebied van rechtmatigheid en uitvoerbaarheid heeft deze groep nog niet de mogelijkheid gehad om voor de bonus in aanmerking te komen. Een oplossing voor deze vraagstukken is thans in zicht. Besluitvorming over het alsnog beschikbaar stellen vindt dit najaar plaats. Bij positieve besluitvorming kan uitvoering van de regeling voor deze doelgroep in 2024 plaatsvinden.

7. IC-opschaling €41.250 bouwkundig comité 2024, €50.000 verantwoordingskosten 2024)

In 2023 vindt verantwoording plaats van subsidies verleend op grond van de subsidieregeling IC-opschaling. Afronding van de vaststellingfase is voorzien voor november 2023. Vervolgens vindt behandeling van mogelijk bezwaar en beroep plaats door WJZ, met een doorloop voorzien tot en met in ieder geval 2024.

Daarnaast is in 2023 het comité bouwkundige aanpassingen opnieuw opgestart, zodat deze beschikbaar is indien nodig in 2023 en 2024. In de subsidieregeling IC-opschaling is opgenomen dat er een comité bouwkundige aanpassingen is aangesteld en wat de werkwijze en taken van het comité zijn, waaronder de advisering in bezwaar- en beroepszaken die zien op de eerder uitgebrachte adviezen van het comité. Om in deze verplichting te voorzien is met het oog op de verantwoordingsfase de beschikbaarheid van een aantal deskundigen uit het voormalige comité bouwkundige aanpassingen geregeld tot juli 2024.

8. *Bezwaar en beroep crisisregelingen (€5 miljoen 2024)*

Voor 2023 is er €10 miljoen gereserveerd voor bezwaar en beroep. WJZ handelt deze zaken af. Het is voor PDCZ bij gebreke aan een datamonitoringssysteem bezwaar en beroep niet mogelijk om inzicht te krijgen in het aantal zaken en de bedragen die daaraan hangen.

Beleidsprioriteiten 2024

1. *COZO (€500k gedeelde uitvoeringskosten 2024)*

De vaststellingsfase van cozo 2021 en cozo 2022 wordt in 2023 volledig afgerond. Voor 2024 resteert de afhandeling van bezwaar en beroep door WJZ volgend uit beschikkingen gegeven op grond van deze subsidieregelingen en uitvoering van de wettelijk verplichte evaluatie van de subsidieregelingen.

2. *Post-covid onderzoek (2024-2026)*

5.1.2b

Voor het post-covidonderzoek 2024 ligt de prioriteit in het van de grond krijgen van dit meerjarenprogramma bij ZonMw. Hiervoor ligt het zwaartepunt voornamelijk bij ZonMw, maar vanuit VWS houden we de vinger aan de pols om de voortgang te bewaken en de Tweede Kamer zo goed mogelijk te kunnen informeren over de voortgang ervan.

Voor 2024 zal er ook, in samenwerking met ZN, NZa, C-Support, patiëntenverenigingen, en andere stakeholders, gekeken worden hoe patiënten zo goed mogelijk voor hen passende zorg en ondersteuning kunnen krijgen.

3. *Centrale regie en sturing*

Voor 2024 willen we komen tot een verder uitgewerkt plan van de wettelijk (on)mogelijkheden t.b.v. een nieuw kabinet en overdracht van dit dossier met alle acties en gelden binnen de lijn, voor verdere vormgeving en wettelijke uitwerking.

4. *Noodvoorraad CIBG/LCH (0 mln 2024, doorlopende kosten gedekt door GMT)*

Realiseren van afbouw voorraad tot : "0";, afbouw bijbehorende inzet bureau LCH tot "0". De besluitvorming zoals voorzien in 2023- en de daaruit voortvloeiende uitwerking- ten aanzien van de implementatie van de goederenexitstrategie (verkopen, doneren en duurzaam verwerken) bepaalt de inzet in 2024. Verwachting is dat dit zal leiden tot definitieve afbouw van de noodvoorraad tot "0" in 2024 en beëindiging van de inzet van zowel PDCZ als bureau LCH op dit dossier inclusief daarmee samenhangende financiële afwikkeling,.

5. *Bonusregeling (18,7 miljoen 2024, uitvoeringskosten 2,5 miljoen 2024)*

Voor de Zorgbonus 2024 ligt de prioriteit van deze regeling bij de uitvoer van Pgb-zvw bonusregeling. In tegenstelling tot de rest van de zorgprofessionals, is deze groep zorgprofessionals nog niet in aanmerking kunnen komen voor een bonus voor hun werkzaamheden

tijdens de coronapandemie. Er is in 2024 €18,7 miljoen programmagelden gereserveerd om de bonus alsnog te kunnen uitkeren. Daarnaast is er €2,5 miljoen gereserveerd om de regeling daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. De subsidieregeling voor de Pgb-zwv bonusregeling is in 2024 over naar de directie pgb. Deze valt in 2024 dus niet langer onder de verantwoordelijkheid van PDCZ maar onder de verantwoordelijkheid van de programmadirectie Pgb. Deze beschikbare bedragen moeten overgeheveld worden naar de programmadirectie Pgb. Daarnaast zal in 2024 de evaluatie plaatsvinden van de bonusregeling.

6. IC-opschaling €41.250 bouwkundig comité 2024, €50.000 verantwoordingskosten 2024)

Het dossier IC-opschaling zal in 2024 worden overgeheveld naar de afgesproken landingsplek. In 2024 vindt de afronding plaats van bezwaar en beroep volgend uit beschikkingen gegeven op grond van de subsidieregeling. Voor beschikbaarheid van het bouwcomité benodigd voor mogelijke raadpleging bij bezwaar en beroep in 2023 is een budget beschikbaar van € 50.000 en in 2024 is een budget van €41.000 beschikbaar. Hiermee is voor het bouw comité in totaal een bedrag van €90.500 beschikbaar.

Mogelijk doen zich nog uitvoeringskosten voor bij inzet DUS-i in 2024 bij bezwaar en beroep volgend uit de vaststellingsfase. Deze kosten zijn maximaal begroot op €50.000, hiervoor kan indien nodig het in 2024 beschikbare budget van €5 miljoen voor bezwaar en beroep crisisregelingen worden aangewend met toepassing van omkatting van het benodigde budget. Daarnaast zal in 2024 de evaluatie plaatsvinden van de subsidieregeling IC-opschaling.

7. Bezwaar en beroep crisisregelingen (€5 miljoen 2024)

De afhandeling van bezwaar- en beroepzaken vindt plaats onder verantwoordelijkheid van WJZ en valt buiten de beleidsverantwoordelijkheid van PDCZ.

Jaarplan 2023-2024 Covidirectie PDCIC – onderwerpen: terugblik 2023 en beleidsprioriteiten 2024

Team 1

Verkenning aanvullende bevoegdheidsgrondslagen

De Raad van State heeft in haar advies op de Eerste tranche wijziging Wet publieke gezondheid opgemerkt dat de gereedschapskist met maatregelen in het wetsvoorstel beperkt is in omvang. In de memorie van toelichting, het nader rapport en de nota naar aanleiding van het verslag is om deze reden toegezegd dat wordt verkend of het toevoegen van nieuwe specifieke bevoegdheidsgrondslagen, noodzakelijk en proportioneel is voor het bestrijden van een toekomstige epidemie van een A1-infectieziekte. In het plan van aanpak staan de drie fases van het onderzoek omschreven. De eerste twee fases worden waarschijnlijk in 2023 afgerond. De derde en laatste fase beslaat het samenbrengen van de verschillende beoordelingen en conclusies. Op basis hiervan wordt bepaald of het nodig is om aanvullende bevoegdheidsgrondslagen op te nemen in de Wet publieke gezondheid. Afronding van de verkenning wordt voorzien in het voorjaar van 2024.

Werkzaamheden gerelateerd aan adviezen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid

In het najaar van 2023 verschijnt het derde deelrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Hieruit volgen diverse werkzaamheden zoals het schrijven van een kabinetsreactie en het voorbereiden van een debat in de Tweede Kamer hierover. Team 1 van PDCIC zal de werkzaamheden hieromtrent van NC-19 overnemen. Mocht dit niet zijn afgerond voor juni 2024, zal dit bij de IZB-directie landen.

Parlementaire zaken

Team 1 doet de procesmatige voorbereiding van debatten voor de drie COVID-directies. Ook wordt het team regelmatig gevraagd om dit te doen voor andere directies binnen VWS.

Evaluaties

Team 1 voert projectmatige werkzaamheden uit op het gebied van verwerken van alle aanbevelingen die zijn gekomen uit onderzoeken en evaluaties na de Covid-19 pandemie.

Team 2

Strategisch onderzoeksprogramma (2 mln 2024)

- terugblik 2023

Er is een analyse gemaakt van kennishiaten op het snijvlak van covid-19 bestrijding (Programmadirecties), pandemische paraatheid (PP) en infectieziektebestrijding (PG). Hierdoor is synergie bereikt tussen de onderwerpen en directies, in voorbereiding op de vorming van een nieuwe directie IZB. Op basis hiervan zijn onderzoeksopdrachten uitgezet bij ZonMw, RIVM en TNO. Thema's zijn modellering, effecten van maatregelen, post-COVID (diagnostiek en behandeling), monitoring, en gedrag.

- beleidsprioriteiten 2024

Het 2024 budget (2 mln) is nu bestemd voor oversterfte onderzoek over het jaar 2022. De reeds gegunde opdrachten aan ZonMw, RIVM en TNO lopen tot half 2024 (einde looptijd covidirecties). Als het budget niet (volledig) gebruikt wordt, kunnen de huidige opdrachten worden verlengd of worden ingezet bij politieke prioriteiten.

- risico's (zie bijlagen)

Bevorderen beschikbaar stellen covid-19 data tbv beleid, wetenschap en praktijk (1,1 mln 2024)

- Terugblik 2023

In 2023 is onderzoek gedaan naar oversterfte (Motie 1617) via ZonMW, CBS en RIVM. Het CBS heeft onderzoek gedaan naar oversterfte in 2022, kwetsbare groepen en het vaccinatiegedrag van Nederlanders.

Begin 2023 hebben RIVM en GGD'en na ruim anderhalf jaar de laatste datasets beschikbaar gesteld via het CBS aan derden om onderzoek mogelijk te maken. We hebben geleerd wat er nodig is om de lange doorlooptijd en complexiteit in de toekomst te voorkomen. Deze kennis is geborgd in de datastrategie secundair datagebruik (mei 2023; Minister Kuipers) qua informatiebeleid en oa. de startnotitie voor de wijziging van de Wpg (tranche drie).

Sanquin heeft de ontwikkeling van de immuunrespons onder gezonde volwassen Nederlander

gemonitord. Zodoende kregen we inzicht in de ontwikkeling van weerstand van mensen tegen corona door vaccinaties en besmettingen door het virus.

- Beleidsprioriteiten 2024

Ook in 2024 zal CBS (350.000€) onderzoek naar oversterfte faciliteren in een onderzoeksprogramma dat met MEVA als accounthouder wordt opgesteld. Verder zal de immuunrespons via Sanquin worden gemonitord en geëvalueerd. Na evaluatie wordt bepaald of Sanquin geheel 2024 in de nieuwe IZB organisatie serologische metingen zal verrichten. In februari 2024 zal een Congres georganiseerd worden (€50.000) om kennis te delen mbt. oversterfte onderzoek en datadeling

Efficiënte dienstverlening & gedragsinterventie (2,2 → 1.4 mln 2024)

- terugblik 2023

Door toegankelijke digitale informatie zijn middelen bespaard in de uitvoering door GGD en RIVM aan online en telefonische communicatie. Er heeft een stevige inkrimping van aantal websites en diensten bij GGD en RIVM plaatsgevonden. Resultaat van betere samenwerking is oa. een centraal platform (mijnvraagovercorona.nl). Dit platform is in 1 week tijdens de start van de vaccinatiecampagne 200.000 keer bezocht. Door het uitblijven van een sterke opleving van het virus zijn er minder middelen ingezet dan begroot. In het kader van borging is verkend hoe de ontwerpmethodede meerwaarde kan bieden op de domeinen bewegen en eenzaamheid.

- beleidsprioriteiten 2024

Om in toekomstige pandemieën gedragsinterventies te kunnen ontwikkelen, is het cruciaal dat kennis geborgd wordt binnen het gedrags- en ontwerpnetwerk, in lijn met de opdracht hieromtrent van de BR aan 5.1.2e (VGP). Daarnaast zullen verscheidene producten (websites) nog nodig zijn tbv. de vaccinatiecampagne en publieksinformatie. Hiervoor is geheel 2024 budget gereserveerd (*mogelijk overdracht aan RIVM of GGD/GHOR Nederland). Tenslotte dienen we paraat te blijven in het geval van een opleving virus. Denk daarbij aan de quarantaineverklaring, of testcheck die op standby staan.

- risico's invullen in format

Stimuleren begrip publiek en advisering kabinet over ontwikkeling virus(3,5 mln. 2024)

- terugblik 2023

Coronadashboard

In 2023 is covid-19 afgeschaald als A-ziekte. Het coronadashboard werd minder vaak geüpdatet en de inzet van externe inhuur en het aantal opdrachten is verminderd. Desondanks blijft er behoefte is aan informatie over covid-19 bij publiek (150.000 bezoekers per maand in koude fase) en minister. De minister ontvangt wekelijkse whatsapp berichten t/m maart 2024. Nu de urgentie is afgenomen is hard gewerkt om cruciale datastromen zoals uit ziekenhuizen op peil te houden.

- Beleidsprioriteiten 2024

In 2024 is prioriteit integratie van covid-19 monitoring in het bredere landschap infectieziekten:. Daarbij is het zaak om bv. informatie uit ziekenhuizen op voldoende niveau te houden in de endemische fase, en opschaalbaarheid in pandemische fase te faciliteren. Dit vergt technische, projectmatige en juridische inzet. De website corona dashboard wordt naar verwachting maart 2024 offline gehaald en gearhiveerd waar nodig. Bestuursadvisering wordt overgedragen aan het RIVM en de op te richten directie Infectieziektebestrijding.

RIVM Programma 19 onderzoek (2024-2026: 13/8,4/1,9 mln.)

- terugblik 2023

In 2023 is de afbouw van programma 19 van het RIVM ingezet. Er is duidelijker geprioriteerd en meer afstemming gekomen over specifieke onderdelen/vragen die van belang waren voor de Kamer (bijv: effecten van maatregelen). Daarbij is ruimte gehouden om bij een opleving snel te kunnen opschalen. Verder is meerjarig budget beschikbaar gesteld om de continuïteit en verantwoorde afbouw in de komende jaren te garanderen. Hiermee zijn risico's van onderbezetting en kennisuival die afgelopen jaren door RIVM zijn gesignaleerd voorkomen.

- beleidsprioriteiten 2024

De prioriteiten zijn: 1) doorzetten van meerjarige onderzoeken (bijvoorbeeld VASCO, PIENTER en het Long-COVID onderzoek), en 2) afbouwen en toekomstbestendig maken van structurele zaken

(zoals monitoring en modellering) en inbedding in de reguliere organisatie. Nu RIVM zekerheid heeft over de budgetten t/m 2026 kunnen ze hier voortvarend mee aan de slag. Speerpunt vanuit VWS is om hierop bij te sturen aan de hand van de kennisprioritering en prioriteiten in de Kamer, en te borgen dat RIVM in staat blijft om de gevolgen van een eventuele opleving op te vangen.

- risico's invullen in format

Monitoring en surveillance door RIVM (8 mln. 2024)

- terugblik 2023

Budget is in 2023 volledig gedekt conform verzoek RIVM (8 mln). Dit budget is bestemd voor de capaciteit van het centrum infectieziektebestrijding (Cib) van het RIVM, als gevolg van de toegenomen taken door COVID-19. Doel is epidemiologische informatie en expertise ten behoeve van bestrijding in stand te kunnen houden.

- beleidsprioriteiten 2024

In 2024 worden de taken van het Cib m.b.t. COVID-19 verder afgebouwd en ingebed in de reguliere infectieziektebestrijding. Daarnaast is er aandacht om de geleerde lessen uit de COVID crisis verder te incorporeren in het werk van het Cib. Doel is ook het beschikbaar houden van noodzakelijke datastromen tbv. Covid-19 bestrijding.

- risico's invullen in format

Effectiviteit van maatregelen ZonMw (2024-2026: 4/3/2 mln)

- terugblik 2023

In 2023 zijn verschillende trajecten gestart om de effectiviteit van maatregelen in geval van uitbraak van een infectieziekte te onderzoeken. Het betreft kortlopende trajecten bij ZonMw en RIVM. Daarnaast wordt nu verkend: 1) onderzoek door TNO naar werkgerelateerde maatregelen (gezondheid van werkkenden) en 2) een meerjarig onderzoeksprogramma door ZonMw.

- beleidsprioriteiten 2024

De effectiviteit van maatregelen bij een uitbraak van een infectieziekte zal relevant blijven. In 2024 zal naar verwachting (akkoord eind 2023) het meerjarige ZonMw programma starten. Doel hiervan is om beter inzicht te krijgen in epidemiologische en maatschappelijke effecten van maatregelen, en de wisselwerking hiertussen. Dit t.b.v. COVID-19 bestrijding en voorbereiding op een toekomstige pandemie.

- risico's invullen in format

I. Financiële paragraaf:

In 2024 zullen de drie covid-directies de activiteiten voor een groot deel afbouwen tot aan 1-6-2024. De covid-directies werken in de eerste helft van 2024 nog door aan de geformuleerde beleidsdoelen. Op 1-6-2024 moeten alle financiële verplichtingen van de covid-directies zijn afgerond of overgedragen. Dit zal ook zijn weerslag krijgen in een dechargedocument per directie. Om dit op een gestructureerde manier te doen is er een stuurgroep ingesteld met MT-leden van elke directie en voorgezeten door het MT-lid van de SSO van de drie directies. De coördinerend financieel adviseur van de drie directies is de secretaris van dit overleg. De stuurgroep heeft als doel om de afbouw van de drie directies in het kader van het financieel beheer te monitoren en desgewenst maatregelen voor te stellen aan het coronaMT. Daarnaast vindt er vanuit het financiële team van het SSO monitoring plaats van de afronding van financiële verplichtingen, de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak van de door FEZ geïdentificeerde risicovolle dossiers én de beheersmaatregelen in het kader van eerdere noodzakelijke afwijkingen, waarvoor nota's zijn opgesteld. De benodigde middelen voor de beleidsdoelen zijn per begrotingsinstrument in de bestedingsplannen van de covid-directies opgenomen.

a. Financieel beheer:

Vanaf de start van de drie covid-directies van versterking van het financieel beheer een speerpunt. Door met een gezamenlijk financieel team te werken is de specifieke expertise en de capaciteit aanwezig om deze verbetering te realiseren en dit heeft zich ook uitbetaald. Het verscherpt toezicht is voor PDCIC en PDCZ opgeheven en voor de risicovolle dossiers zijn concrete plannen van aanpak opgesteld die in samenwerking tussen het financiële team en beleid worden uitgevoerd en gemonitord.

i. Maatregelen: zoals eerder benoemd is er een stuurgroep ingesteld om de financiële afbouw van de drie directies te monitoren. De doorlichting van de financiële verplichtingen die samen met FEZ worden gedaan, zijn daarvoor een belangrijke aanvulling. Daarnaast wordt ook de uitvoering van de plannen van aanpak voor de risicovolle dossiers gemonitord. Vanuit de crisisperiode van de pandemie is er nog sprake van afwijkingen die alle met een afwijkingsnota zijn voorgelegd aan de SG. Deze afwijkingen worden strak gemonitord om deze dossiers zo snel mogelijk te kunnen afronden.

ii. Betrokkenheid: zoals aangegeven nemen de MT-leden van de directies zitting in de stuurgroep en is voor elk dossier een beleidsmedewerker inhoudelijk verantwoordelijk en is er ook aan elk dossier een financieel adviseur gekoppeld. Daarnaast heeft elke directie 1 FA als vast aanspreekpunt die ook teamoverleggen bijwoont om zo tijdig betrokken te zijn bij plannen die een financiële vertaling krijgen. Daarnaast zijn er 3 controllers die bij complexere dossiers vooraf betrokken worden bij de opdrachtverstrekking en achteraf bij de afronding en verantwoording van deze dossiers.

b. Instrumentkeuze: zie hiervoor de bestedingsplannen van de drie directies.

1. Organisatieontwikkeling, personeel en bedrijfsvoering

II. Personele ontwikkelingen:

De drie programmadirecties hebben een looptijd tot 1-6-2024. Op dit moment lopen voor de drie directies de werkzaamheden al terug en zien we ook een afbouw van het personeelsbestand door natuurlijk verloop. Dit is ook een wenselijke ontwikkeling gegeven

het lagere p-budget voor 2024. Uit een taakanalyse is een overzicht gekomen van structurele taken en tijdelijke taken waarop medewerkers geplaatst zullen worden in de op te richten directie IZB. De overige medewerkers zullen per 1-6-2024 verplichte VanWerknaarWerk-kandidaten worden. In de voorjaarsbesluitvorming zal zowel voor de personele capaciteit voor de tijdelijke als structurele taken als voor de VWNW-kandidaten een claim moeten worden ingediend.

III. Inhuur externen en tijdigheid betaling facturen:

De drie covid-directies zijn voor het invullen van een aantal functies afhankelijk van externe inhuur. Dit heeft enerzijds te maken met de beperkte looptijd van de directies, waardoor het moeilijk is om vast personeel aan te trekken, dit ook in combinatie met de soms specifieke expertise die vereist is voor de functies en die binnen de overheid beperkt voorhanden is. De drie directies monitoren de omvang van de externe inhuur consistent en daar waar mogelijk wordt dit afgebouwd, zowel in aantal contracten als in omvang per contract.

IV. Creëren en behouden divers en inclusief personeelsbestand:

De drie covid-directies onderschrijven het belang van een inclusief personeelsbestand. De leidinggevenden van de drie directies zetten zich in om een inclusieve werkomgeving voor medewerkers te bevorderen. Zij willen openstaan voor signalen van medewerkers voor het geval zich problemen voordoen om hier zo snel mogelijk op te kunnen reageren. Omdat de drie directies slechts voor een korte periode bestaan en het personeelsbestand voor een belangrijk deel bestaat uit het personeel van de voorgaande covid-directie is er geen duurzaam beleid gevoerd om een divers personeelsbestand op te realiseren. Daarnaast bevinden de drie directies zich inmiddels in de afbouwfase.

V. Maak werk van te hoge werkdruk:

De medewerkers van de drie covid-directies hebben in meer of mindere mate de werkdruk die de covid-pandemie met zich meebracht ervaren. Dit heeft daarom expliciet de aandacht. Op dit moment zien we dat voor een deel van de medewerkers de werkdruk afneemt. Daarbij is er aandacht dat de werkdruk gelijk verdeeld blijft over medewerkers en dat daar waar de werkdruk hoog blijft vanwege de aard van de werkzaamheden het belangrijk is dat er tijdig wordt geprioriteerd. Dit is een continu gesprek wat met medewerkers wordt gevoerd.

VI. Bevorderen sociaal veilige werkomgeving:

De afbouw van de drie covid-directies zal in 2024 een dynamisch proces zijn, wat ook voor de medewerkers impact heeft. Om er voor te zorgen dat de medewerkers goed weten waar ze aan toe zijn, worden er regelmatig informatiebijeenkomsten gehouden. Deze worden gehouden voor alle drie directies gezamenlijk, voor de afzonderlijke directies en voor de afzonderlijke teams. Daarnaast worden er regelmatig extra po's met de medewerkers ingepland om van iedereen te horen hoe ze het proces ervaren, welke vragen en onzekerheden ze hebben en op welke manier zij zich willen oriënteren op een nieuwe werkplek na 1-6-2024. Op deze manier willen de drie directies waarborgen dat elke medewerker zich gezien en gehoord voelt in dit grote proces, weet waar hij aan toe is en de rust ook tussen de medewerkers wordt bewaard. Daarnaast worden medewerkers aangesproken op de wijze waarop men met elkaar omgaat en communiceert en worden regelmatig met de drie directies gezamenlijk sociale activiteiten georganiseerd om de sociale samenhang en een sociale en veilige organisatiecultuur te bevorderen.

VII. Opgavegericht werken:

Met de afbouw van de drie directies is de samenwerking met andere directies steeds meer van belang, nog los van het feit dat de inhoud van de dossiers daar om vraagt. Op verschillende dossiers wordt gewerkt met andere directies op de verschillende dossiers om opgedane lessen uit de covid-pandemie, maar ook rondom de oorlog in de Oekraïne en het uitvoeren van crisisregelingen te borgen, maar ook om te kijken op welke manier deze dossiers zodanig kunnen worden overgedragen dat het beleid verder ontwikkeld en versterkt kan worden. voor elke directie en elk dossier geldt hiervoor een specifiek proces en tijdsplan met het streven om op 1-6-2024 elk dossier afgerond of overdragen te hebben en de noodzakelijke lessen geborgd te hebben.